

Результати проведеного внутрішнього аудиту в Головному управлінні статистики в Одеській області

Оцінкою стану організації внутрішнього контролю за елементом управління ризиками, проведеною в ГУС в Одеській області за період з 01.12.2019 по 01.07.2022, засвідчено запровадження та здійснення роботи щодо організації діяльності з управління ризиками.

Із грудня 2019 року ГУС в Одеській області здійснює заходи з ідентифікації та оцінки ризиків, визначає та конкретизує їх види та категорії, а також заходи з усунення ризику або зменшення його впливу на діяльність, переглядає ідентифіковані та оцінені ризики для виявлення нових і таких, що зазнали змін, та проводить документування всіх перелічених заходів відповідно до Політики керування ризиками органів державної статистики (далі – Політика).

Ідентифікація ризиків здійснюється із застосуванням методів визначення ризиків на рівні конкретних операцій/ділянки роботи (метод "знизу догори") та на рівні установи (метод "згори донизу").

Поєднання в Головному управлінні двох вищезазначених методів здійснення ідентифікації ризиків потребує удосконалення в частині забезпечення повного обсягу одночасного покриття організації в цілому та розподілу ризиків за різними процесами.

Оцінка ризиків здійснюється за критеріями ймовірності виникнення ризиків і величиною наслідків ризику.

Головним управлінням забезпечено комплексний підхід до здійснення контролю та моніторингу за станом запровадження заходів з усунення ризиків або зменшення їх впливу на діяльність та виконання Плану заходів. І, як наслідок, плани заходів на 2020, 2021, 2022 роки, а також заходи, що не увійшли до зазначених планів, виконані.

Складено перелік функцій і відповідних процедур здійснення процесу управління ризиками у формі блок-схеми.

ГУС в Одеській області визначено відповідальну особу за забезпечення організації та впровадження системи управління ризиками, надання методологічної допомоги, проведення роз'яснювальної роботи з питань управління ризиками та здійснення організаційних засад щодо роботи з ризиками. Відповідальна особа забезпечувала надання структурним підрозділам консультативної підтримки. Натомість проведення навчання мало разовий характер і проводилося у 2021 році.

Головним управлінням утворено робочу групу щодо роботи з ризиками, затверджено її персональний склад. Засідання робочої групи проводяться не менше двох разів на рік. Роботу робочої групи організовано відповідно до розпорядчого документу, у якому визначено основні завдання, що покладаються на неї. Але, з метою удосконалення організації внутрішнього контролю за

елементом управління ризиками із застосуванням методу визначення ризиків на рівні установи доцільно формалізувати діяльність зазначеної робочої групи шляхом розроблення та затвердження нормативно - правового документу про її роботу.

Складено та затверджено начальником Головного управління План заходів з усунення ризиків та зменшення їх впливу на діяльність ГУС Одеської області на 2020, 2021 та 2022 роки.

При підготовці проекту плану заходів відповідальна особа формує реєстр визначених, ідентифікованих та оцінених ризиків за процесами статистичної діяльності. Зазначений реєстр розглядається та схвалюється робочою групою і надається для затвердження начальнику Головного управління. Затверджений план заходів доводяться до відома структурних підрозділів та головних спеціалістів з відповідних питань.

У Головному управлінні розроблено та затверджено нормативно-правовий документ, спрямований на забезпечення організації та функціонування елемента внутрішнього контролю - управління ризиками, з урахуванням вимог Основних засад внутрішнього контролю, Методичних рекомендацій № 995 та Політики з управління ризиками органів державної статистики. Політикою не передбачено вимог щодо визначення, формулювання та документування цілей діяльності перед здійсненням ідентифікації та оцінки ризиків. Тому у нормативно-правовому документі відсутній розділ "Визначення цілей", що веде до некоректного визначення окремих цілей. Натомість начальник Головного управління перед здійсненням ідентифікації та оцінки ризиків затверджував операційні цілі діяльності ГУС в Одеській області на відповідний рік.

Водночас, при здійсненні діяльності з управління ризиками в Головному управлінні, невизначення в Політиці вимог щодо формулювання ризиків призвело до некоректного формулювання окремих ризиків та визначення незрозумілих заходів з їх усунення або зменшення його впливу на діяльність. Проте аналіз внутрішніх документів показав, що всі заплановані заходи виконані в повному обсязі.